

SEKTORSKA ANALIZA
za utvrđivanje predloga prioriternih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava
za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija
iz Budžeta Crne Gore u 2021. godini

Sektorska analiza se sačinjava na osnovu strateških i planskih dokumenata odnosno propisa u odgovarajućoj oblasti od javnog interesa uz konsultacije sa zainteresovanim nevladinim organizacijama, i predstavlja osnov za utvrđivanje prioriternih oblasti i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz državnog budžeta u narednoj godini, u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama. Sektorska analiza se priprema u tekućoj za narednu kalendarsku godinu radi blagovremenog planiranja visine sredstava koja će biti opredijeljena na pozicijama ministarstava nadležnih za oblasti koje Vlada utvrdi kao prioritretne za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija. Analiza će poslužiti i za pripremu javnih konkursa za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u oblasti koja će biti utvrđena kao prioritretna.

1. OBLASTI OD JAVNOG INTERESA U KOJIMA SE PLANIRA FINANSIJSKA PODRŠKA ZA PROJEKTE I PROGRAME NVO

1.1. Navesti u kojim oblastima od javnog interesa (iz člana 32 Zakona o NVO) iz nadležnosti ministarstva planirate finansijsku podršku iz budžeta za projekte i programe NVO:

☐ socijalna i zdravstvena zaštita	☐ razvoj civilnog društva i volonterizma	☐ zaštita životne sredine
☐ smanjenje siromaštva	☐ evroatlantske i evropske integracije Crne Gore	☐ poljoprivreda i ruralni razvoj
☐ zaštita lica sa invaliditetom	☐ institucionalno i vaninstitucionalno obrazovanje	☐ održivi razvoj
☐ društvena briga o djeci i mladima	☐ nauka	☐ zaštita potrošača
☐ pomoć starijim licima	☐ umjetnost	☐ rodna ravnopravnost

☐ zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava	☐ kultura	☐ borba protiv korupcije i organizovanog kriminala
☐ vladavina prava	☐ tehnička kultura	☐ borba protiv bolesti zavisnosti
☐ druge oblasti od javnog interesa utvrđene posebnim zakonom (navesti koje): <hr/>		

2. PRIORITETNI PROBLEMI I POTREBE KOJE TREBA RIJEŠITI U 2021. GODINI FINANSIRANJEM PROJEKATA I PROGRAMA NVO

2.1. Navesti prioritetne probleme u oblasti(ma) iz nadležnosti ministarstva koji se planiraju rješavati finansiranjem projekata i programa nevladinih organizacija. Opis problema obrazložiti koristeći konkretne mjerljive pokazatelje trenutnog stanja i željenog stanja odnosno rješenja, navodeći izvor u kojem su takvi podaci dostupni. Pokazatelji mogu biti informacije iz uporednih analiza, izvještaja, rezultata istraživanja, studija, i drugi dostupni statistički podaci.

Opis problema:

U skladu sa politikom reformi Vlade Crne Gore i mjerama definisanim nacionalnim strateškim dokumentima, Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava u kontinuitetu sprovodi aktivnosti za poboljšanje sistema izvršenja krivičnih sankcija.

Strategija izvršenja krivičnih sankcija za period 2017-2021 godine, usvojena je 29. decembra 2016. godine i možemo reći da je u trećoj godini implementacije ovog strateškog okvira visok stepen realizacije ostvarenog. U koninuitetu se realizuju, po svim ključnim strateškim mjerama, aktivnosti predviđene Akcionim planom za sprovođenje Strategije izvršenja krivičnih sankcija za period 2017-2021 godine, koje su usmjerene na unapređenje poštovanja ljudskih prava lica lišenih slobode, unapređenje zdravstvene zaštite, programe tretmana zatvorenika i njihove radne okupacije, značajna infrastrukturna unapređenja koja su započela sa realizacijom, kao i kadrovsko osnaženje kapaciteta posebno službe obezbjeđenja Uprave za izvršenje krivičnih sankcija. Nadalje, u odnosu na posebno značajno strateško područje, poboljšanje primjene alternativnih sankcija, može se zaključiti da je izvršenje kazne rada u javnom interesu značajno unaprijeđeno i da se u ovoj godini izvršio veći broj kazni u odnosu na prethodni period.

Potrebno je istaći da je jedan broj aktivnosti realizovan u saradnji sa nevladinim organizacija uz njihovu podršku kroz projektne aktivnosti koje su finansirane od strane Ministarstva pravde i, u tom smislu, realizovano je osam projekata/programa (realizacija u 2019. godini), a da je sprovođenje javnog konkursa za finansiranje projekata nevladinih organizacija za sistem izvršenja krivičnih sankcija za 2019. godinu završeno na način što su zaključeni ugovori sa nevladinim organizacijama za sedam projekata.

U Crnoj Gori je poslednjih godina postignut **značajan napredak** u sistemu izvršenja krivičnih sankcija uz pomoć nacionalne i međunarodne podrške, što ukazuje da strateški pristup u ovoj oblasti postaje sve neophodniji. Stoga je neophodan **nastavak saradnje sa nevladinim organizacijama** kroz kreiranje projektnih aktivnosti koje će na inovativan način unaprijediti one pravne institute koje treba približiti, kako direktnim korisnicima/ama (prtvorenim licima i licima lišenim slobode), tako i široj populaciji. Ističemo da je neophodno da u narednom periodu nevladine

organizacije sagledaju mogućnost za licenciranje servisa u okviru zatvorske ustanove i postpenalne podrške, čime bi se ostvario kvalitet i kontinuitet u ovoj oblasti.

Problem koji je, kroz sektorsku analizu, prepoznat od strane Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava, a za koji je procijenjeno da podrška nevladinog sektora može doprinijeti njegovom rješavanju, odnosi se na reintegraciju i postpenalnu saradnju svih nadležnih institucija u cilju što boljeg postpenalnog prihvatanja u društvo i smanjenja stope recidivizma.

Uprava za izvršenje krivičnih sankcija u Spužu je samostalni organ nad kojim nadzor vrši Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava, koji raspolaže sa ukupno 1.350 kreveta na prostoru od 5.975 m² za smještaj lica lišenih slobode. U njegovom sastavu nalazi se i Zatvor u Bijelom Polju (Istražni zatvor i Zatvor za kratke kazne) čiji su smještajni kapaciteti za 160 osoba.

Uprava za izvršenje krivičnih sankcija ima zadatak da radi na reintegraciji i resocijalizaciji zatvorenika/ca i, da ih nakon izvršene kazne vrati osposobljene na način da budu korisni građani/ke društva. Zbog toga se u Upravi, kroz angažovanje službenika odsjeka za tretman, ali i ostalih službenika koji učestvuju, sprovode razni vidovi tretmana, odnosno postupanja: rad zatvorenika, stručno osposobljavanje zatvorenika, kulturno-sportske aktivnosti, nagrađivanje i kažnjavanje zatvorenika, grupni i individualni tretmanski rad, a sve u cilju približavanja zatvorenika uslovima života na slobodi.

Sektor za rad sprovodi znatan dio aktivnosti usmjerenih na ostvarivanje svrhe izvršenja kazni zatvora čiji je cilj resocijalizacija i reintegracija osuđene osobe u društvo. Instruktori za rad obučavaju i prate rad zatvorenika/ca.

Prema Evropskim zatvorskim pravilima, nakon prijema zatvorenika sačinjava se izvještaj o njegovoj ličnosti, a sve u cilju izrade individualnog plana programa, koji predstavlja i pripremu za njihovo otpuštanje. Tako se zatvorenici kroz različite postupke i programe pripremaju za život na slobodi. Od velikog značaja je institut postpenalne pomoći u cilju reintegracije u društvo, kako bi ona bila uspješnija nego u ranijim periodima.

U razvijenim evropskim zemljama i SAD postoje različite fondacije i organizacije koje u saradnji sa državnim institucijama predstavljaju podršku zatvorenicima da se integrišu u redovne životne tokove (npr. program „Kuća na pola puta“ i sl.)

Zakonom o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti, predviđen je određeni vid postpenalne podrške – npr.:

1. čl. 95 st 2 - Prilikom pripreme za otpuštanje iz zatvora, zatvoreniku se daju savjeti u vezi njegovih ličnih, finansijskih i socijalnih pitanja i obezbjeđuje spisak organa i ustanova nadležnih sa socijalnu pomoć i zapošljavanje.
2. čl. 95 st 3 - Zatvoreniku koji se nalazi na izdržavanju kazne zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci ili kazne dugotrajnog zatvora, a kojem je do redovnog isteka te kazne ostalo najviše tri mjeseca može se radi pripreme za otpuštanje iz zatvora dozvoliti izlazak iz zatvora u trajanju najduže tri dana.
3. čl.96 - Ako je zatvoreniku potrebna pomoć nakon otpuštanja iz zatvora, Uprava će uz njegov pristanak, prije otpuštanja iz zatvora, o tome obavijestiti centar za socijalni rad.
4. čl.98. st.3 - Ukoliko je zatvorenik, u vrijeme kad se otpušta sa izvršenja kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora, teško tjelesno ili duševno bolestan i usljed toga nesposoban za putovanje, Uprava će ga smjestiti u najbližu zdravstvenu ustanovu čije usluge su obuhvaćene obaveznim zdravstvenim osiguranjem;

5. čl.101 - Ukoliko zatvorenik prilikom otpuštanja iz zatvora nema sopstvenih sredstava, Uprava će mu platiti troškove prevoza (autobusom ili željeznicom) do mjesta njegovog prebivališta, odnosno boravišta, a zatvoreniku koji je stranac do graničnog prelaza ili aerodroma
6. čl. 54 st.1 - Pravilnika o kućnom redu predviđa da se od naknade za rad zatvorenika koja se, u skladu sa članom 60 Zakona, uplaćuje na depozit zatvorenika, 30% se odvaja kao ušteđevina koju zatvorenik dobija prilikom otpuštanja sa izdržavanja kazne u cilju raspolaganja određenim novčanim sredstvima neposredno po izlasku iz zatvora.

Direkcija za uslovnu slobodu u okviru Direktorata za izvršenje krivičnih sankcija Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava obezbjeđuje pomoć, zaštitu, smjernice i podršku prestupnicima/ama i osuđenim licima sa ciljem da se ostvari njihova uspješna reintegracija i resocijalizacija u društvu, kroz vršenje obaveznih mjera rehabilitacionog tretmana za prestupnike/ce zavisne od alkohola ili droge.

Međutim, i pored postojanja određene zakonske i podzakonske regulative, u Crnoj Gori ne postoji dobro organizovan postpenalni tretman za lica koja su napustila Upravu za izvršenje krivičnih sankcija. Nije realno očekivati da će pojedinci, bez pomoći društva, samo kroz rad probacionih institucija moći da se izbore sa svim negativnim uticajima sredine koja ih je podstakla na kriminalno ponašanje. Iz tog razloga treba raditi na izgradnji postpenalnog sistema, u koji bi bile uključene razne socijalne ustanove, organizacije, fondacije, udruženja i pojedinci koji mogu dati značajan doprinos ovoj oblasti.

Podaci (analize, studije, statistički izvještaji, itd.) koji pojašnjavaju navedeni problem	Izvor(i) podataka
Godišnji izvještaj o radu i stanju u upravnim oblastima Uprave za izvršenje krivičnih sankcija za 2019. godinu	www.ziks.gov.me
Program rada Uprave za izvršenje krivičnih sankcija za 2020. godinu	www.ziks.gov.me
Godišnji izvještaj o sprovođenju mjera iz Akcionog plana za sprovođenje strategije za 2019. godinu	
Izveštaj o sprovođenju mjera iz Akcionog plana za poglavlje 23	UIKS izvještava na polugodišnjem nivou o sprovođenju mjera iz Akcionog plana za pregovaračko poglavlje 23
Izveštaj Nacionalnog preventivnog mehanizma nakon kontrolne posjete 2019. godine	Izveštaj Nacionalnog preventivnog mehanizma za 2016. godinu
Izveštaj sa preporukama Evropskog komiteta za sprječavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT) sadrži preporuke za unaprjeđenje sistema rehabilitacije i reintegracije u društvenu zajednicu. Važno je napomenuti da je reintegracija gotovo nemoguća bez saradnje svih institucija koje sprovode aktivnosti adekvatnog prihvata zatvorenika u društvenu zajednicu.	Izveštaj sa preporukama Evropskog komiteta za sprječavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja CPT/Inf (2014) 16

Preporuke Savjeta Evrope državama članicama u vezi sa zatvorskim pravilima R (2006.)²

Akcija za ljudska prava, Centar za antidiskriminaciju "Ekvista", Centar za građansko obrazovanje, Sigurna ženska kuća, (2012). Izveštaj monitoring tima NVO Poštovanje ljudskih prava pritvorenih lica na izdržavanju kazne zatvora u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija, Podgorica

Izveštaj Kancelariji za evropske integracije za I i II Prilog Izveštaju Evropske komisije o Crnoj Gori za 2021, kroz koji će biti prikazan ostvareni napredak u dijelu pregovaračkog poglavlja 23.3 koji se odnosi na temeljna prava i reformu zatvorskog sistema

Izveštaj NVO Građanska alijansa - Prava lica lišenih slobode u Crnoj Gori 2018

Probacija i sistem alternativnih sankcija u Crnoj Gori, Građanska alijansa, mart 2020 - Potrebno je obezbijediti normative preduslove za uspostavljanje saradnje između Direktorata za izvršenje krivičnih sankcija i Probacione službe i policije, u smislu kvalitetne pripreme osuđenih lica za njihov izlazak i socijalnu reintegraciju. Takva saradnja trebala bi se primjenjivati ne samo u slučaju uslovnog otpusta, već i u slučaju kada je osuđeno lice izdržalo zatvorsku kaznu. Period prije puštanja na slobodu trebao bi da bude praćen intenzivnim liječenjem, podrškom i savjetovanjem osuđenih lica kroz saradnju sa Upravom za izvršenje krivičnih sankcija i Probacione službe, koja će se nastaviti po izlasku tih lica na slobodu. Takva saradnja, u cilju pripreme osuđenih lica na otpust i vraćanje u zajednicu trebala bi da uključi i aktivnosti procjene rizika; uspostavljanje kontakata sa zajednicom u koju se osuđenik vraća, kao i pružanje podrške za zapošljavanje, smještaj, liječenje, itd. Period prije uslovnog otpusta osuđenika, posebno kada su propisane posebne obaveze, treba okarakterisati kroz komunikaciju s probacionim službenicima sa kojima će lice imati potencijalnu komunikaciju nakon puštanja na slobodu ili izdržavanja kazne. Uspostavljanje većeg stepena saradnje i umrežavanje institucija doprinosi poboljšanju učinka alternativnih kaznenih politika. Posebno je važno uspostavljanje saradnje probacione službe s drugim državnim organima, lokalnim samoupravama i

Preporuke Savjeta Evrope državama članicama u vezi sa zatvorskim pravilima R (2006.)²

http://www.hracion.org/wp-content/uploads/Izveštaj%20FINAL_15062012-1.pdf

Izveštaj Kancelarije za evropske integracije za I i II Prilog Izveštaju Evropske komisije o Crnoj Gori za 2021

Izveštaj je dostupan na sljedećem linku:

<https://gamn.org/wp-content/uploads/2018/07/GA-Prava-lica-lisenih-slobode-2018.pdf>

<https://gamn.org/wp-content/uploads/2020/03/GA-Probacija-2020.pdf>

organizacijama civilnog društva, koje mogu imati značajnu ulogu u postpenalnom tretmanu ovih lica.

Istraživanje javnog mjenja o alternativnim sankcijama i mjerama, Građanska alijansa, jun 2019, - Istraživanje pokazuje da su građani u nedovoljnoj mjeri upoznati sa prirodom alternativnih sankcija, kao i da skoro 2/3 građana smatra da donekle treba prihvatiti počiniocima krivičnih djela, a čak 13% da ih ni u kom slučaju ne treba prihvatiti. Na osnovu navedenog, možemo zaključiti koliko je rad na reintegraciji u društvo zatvorenika bitan i po završetku kazne zatvora.

<http://media.cgo-cce.org/2019/06/Alternativne-sankcije-u-CG.pdf>

2.2. Navesti ključne strateško-planske dokumente odnosno propise koji prepoznaju važnost problema identifikovanih pod tačkom 2.1., kao i specifične mjere/djelove tih dokumenata koji su u vezi sa identifikovanim problemima.

Naziv strateškog/planskog dokumenta/propisa	Naziv poglavlja/ mjere/ aktivnosti
<p>Strategija za izvršenje krivičnih sankcija za period 2017-2021 godine;</p> <p>Akcioni plan za sprovođenje Strategije izvršenja krivičnih sankcija za period 2017-2021 godine;</p> <p>Akcioni plan za poglavlje 23 (Pravosuđe i temeljna prava) III Temeljna prava, 3.3 Zatvorski sistem</p>	<p>Akcionim planom za sprovođenje Strategije izvršenja krivičnih sankcija za period 2017-2021 godine predviđene su mjere u cilju podizanja nivoa rada i veće uspješnosti u oblasti tretmana, rada i zapošljavanja. Neke od najznačajnijih mjera su:</p> <p>2.2.1. Širenje radnih aktivnosti za zatvorenike u okviru zatvorskog sistema, uključujući modernizaciju i nabavku potrebne opreme za otvaranje novih i rekonstrukciju starih radionica.</p> <p>2.2.2. Jačanje pristupa tretmanu i rehabilitaciji.</p> <p>2.2.3. Unaprjeđenje ekonomske direkcije i radne direkcije: formiranje radne direkcije koja će upravljati i započeti rad, nudeći radna mjesta u svakom zatvoru, kao i školu i stručno usavršavanje.</p> <p>2.2.4. Obezbijediti razvoj strateškog plana ("biznis plana") radi proširenja proizvodnje u ZIKS-u.</p> <p>2.2.6. Međunarodna Mreža za nasilnu radikalizaciju i politički ekstremizam.</p> <p>3.1.4. Uspostavljanje zajedničke obuke i sertifikacije socijalnih radnika službenika za uslovni otpust Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija i</p>

	<p>Direkcije za uslovnu slobodu radi sticanja određenih vještina u rukovođenju i upravljanju projektima usmjerenim na programe u zajednici za prestupnike.</p> <p>3.1.6. Poboljšanje rada na resocijalizaciji u ZIKS-u i u Direkciji za uslovnu slobodu, sa NVO sektorom i fokusiranje na socijalni rad uz podršku NVO sektora.</p> <p>3.1.7. Organizovanje godišnjih okruglih stolova sa obje službe i NVO sektorom da se uspostave jasni, mjerljivi i ostvarivi kriterijumi za ulazak u programe i ciljanje na ključne profile kako bi se osigurala održivost programa rehabilitacije.</p> <p>3.1.8. Razvoj obuke menadžmenta u tranziciji "Reintegracija zatvorenika", kao multisektorskog pristupa reintegraciji zatvorenika u društvo, na osnovu partnerstva između socijalnih službi u zatvorima, Direkcije za uslovnu slobodu, nevladinih organizacija i drugih nadležnih organa (Centra za socijalni rad, Zavoda za zapošljavanje, itd.), sa ciljem da se premosti reintegracija iz zatvora ka slobodi.</p> <p>Akcioni plan za poglavlje 23 (Pravosuđe i temeljna prava) u dijelu III Temeljna prava, u oblasti 3.3 - Zatvorski sistem, definiše niz mjera u cilju unapređenja zakonodavnog okvira, operativnih kapaciteta i infrastrukture u sistemu izvršenja krivičnih sankcija, radi unaprjeđenja efikasnosti sistema, zaštite ljudskih prava, ostvarivanja preporuka i mišljenja relevantnih međunarodnih subjekata i međunarodnih standarda u ovoj oblasti. Kao neki od prioriteta definišu se realizacija preporuka Evropskog komiteta za prevenciju mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT) i poboljšanje uslova u zatvorima.</p>
--	--

2.3. Obrazložiti na koji način nevladine organizacije mogu doprinijeti rješavanju problema identifikovanih pod tačkom 2.1., koje aktivnosti su prihvatljive za postizanje željenog rezultata, kako se planira praćenje i vrednovanje doprinosa rješavanju pomenutih problema. Navesti konkretne mjerljive pokazatelje/indikatore za praćenje doprinosa nevladinih organizacija rješavanju identifikovanih problema i izvore verifikacije učinjenog.

Opis načina doprinosa nevladinih organizacija u rješavanju problema	Konkretni mjerljivi pokazatelji doprinosa nevladinih organizacija	Izvor(i) podataka
---	---	-------------------

<p>Nevladine organizacije će doprinijeti realizaciji ciljeva predviđenih strateškim dokumentima u oblasti adekvatne zaštite ljudskih prava lica lišenih slobode, odnosno osuđenih lica, kao i promovisanju alternativnih sankcija i mjera. Dati ciljevi će biti postignuti kroz organizaciju obuka zaposlenih (sprovođenje grupnih programa tretmana, obrazovanje odraslih - za službenika Sektora za rad), radionica, stručnog osposobljavanja zatvorenika ili onih koji su izvršili kaznu zatvora, okruglim stolova sa predstavnicima relevantnih institucija, postpenalnih savjetovališta, izradu i distribuciju publikacija i promotivnog materijala i sl. Obuke koje bi sprovodile nevladine organizacije bi predstavljale osnov za jačanje institucionalnih kapaciteta Uprave za izvršenje krivičnih sankcija i Direkcije za uslovnu slobodu i izvršenje kazne zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje, a sve u cilju kasnijeg jačanja protektivnih faktora zatvorenika, odnosno sposobnosti koje će im pomoći da se reintegrišu u društvenu zajednicu (rad na sebi u smislu promjena stavova, vrijednosti, negativnih obrazaca ponašanja, usvajanje znanja i vještina koji će ih činiti konkurentnima na tržištu rada i sl.)</p> <p>Nevladine organizacije mogu sprovoditi aktivnosti koje će doprinijeti realizaciji programa rehabilitacije i resocijalizacije zavisnika/ca na izdržavanju zatvorske kazne i postpenalnog prihvata, kao i u daljem razvijanju radno-okupacionih terapija. Aktivnosti koje se sprovode direktno sa zatvorenicima i onima koji su kažnjeni alternativnim sankcijama ili su izdržali kaznu zatvora, kako je već navedeno imaju za cilj da ih osnaže za ponovno uključanje u zajednicu, kako kroz njihovo angažovanje, tako i kroz saradnju sa Centrima za socijalni rad,</p>	<p>Broj uspješno realizovanih projekata i programa - 7 programa</p> <p>Broj lica lišenih slobode koja su pohađala planirane obuke, treninge, radionice - 50 lica</p> <p>Broj lica koja su koristila usluge savjetovališta - min 50 lica</p> <p>Broj službenika koji su učestvovali na obukama -15 službenika</p> <p>Broj lica koja su učestvovala na okruglim stolovima i javnim diskusijama o primjeni alternativnih sankcija i zaključci sa datih skupova - 30 lica</p> <p>Povećanje konkurentnosti lica nakon izdržane kazne na tržištu rada;</p> <p>Smanjenje stope recidiviteta;</p> <p>Napomena: Broj lica koja će učestvovati u datim aktivnostima zavisi od činjenice na koja lica će projekti NVO sektora konkretno biti usmjerena.</p>	<p>Ankete polaznika</p> <p>Izveštaji o realizaciji projekata</p> <p>Izveštaji o radu Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava i UIKS-a</p> <p>Izveštaji nevladinih organizacija</p> <p>Izveštaji Zavoda za zapošljavanje</p> <p>Izveštaji Centara za socijalni rad</p>
--	--	--

<p>Zavodom za zapošljavanje i ostalim ustanovama koje im u tome mogu pomoći.</p> <p>Takođe, nevladine organizacije će doprinijeti razvijanju socijalnog preduzetništva u zatvorima (ali i van zatvora, za lica koja završavaju sa izdržavanjem kazne zatvora), u cilju sprječavanja i smanjenja stope povratništva zbog istih i/ili sličnih djela. Razvojem proizvodnih kapaciteta UIKSa doprinosimo ekonomskom osnaživanju i uključivanju u proces rada većeg broja osuđenih lica, pa se na taj način razvija odgovornost i usvajaju znanja i praktične vještine koje će doprinijeti povećanju spremnosti za suočavanje sa problemima sa kojima se mogu sresti (prvenstveno egzistencijalne prirode) u društvenoj zajednici.</p>		
---	--	--

3. OSTVARIVANJE STRATEŠKIH CILJEVA

3.1. Navesti ključne strateške ciljeve iz sektorske nadležnosti čijem će ostvarenju u 2021. godini doprinijeti projekti i programi nevladinih organizacija.

<p>Strateški cilj(evi) čijem ostvarenju će doprinijeti javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija u 2021. godini</p>	<p>Način na koji će javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija doprinijeti ostvarenju strateških ciljeva (ukratko opisati)</p>
<p>Vlada Crne Gore je 29. XII 2016. usvojila Strategiju izvršenja krivičnih sankcija (2017-2021), kojom su postavljeni strateški ciljevi reforme izvršenja krivičnih sankcija, dok je 31. III 2017. usvojila Akcioni plan za sprovođenje Strategije izvršenja krivičnih sankcija 2017-2021, kojim se utvrđuju mjere, aktivnosti, indikatori rezultata i rokovi, nadležni organi i izvori finansiranja potrebni za sprovođenje strateških smjernica definisanih ovim Akcionim planom.</p> <p>Strateški ciljevi su:</p> <p>1. Jačanje prevencije i zaštite od zlostavljanja i poštovanje ljudskih prava – aktivnosti se realizuju sa dobrim trendom kontinuirane realizacije i vidljivim učincima rezultata u smislu Izvještaja Zaštitnika</p>	<p>Javni konkurs će obezbijediti da se, kroz zajedničko djelovanje i partnerski odnos Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava i nevladinih organizacija, realizuju raznovrsne aktivnosti predloženih projekata i programa nevladinih organizacija, a na taj način i one mjere iz Akcionog plana za sprovođenje Strategije izvršenja krivičnih sankcija za period 2017-2021 godine u vezi sa reintegracijom i rehabilitacijom i postpenalnom podrškom.</p>

o ljudskim pravima i slobodama i postupanju po preporukama od Uprave za izvršenje krivičnih sankcija. Takođe, značajan izvor ocjene je i izvještaj Evropskog komiteta za sprečavanje mučenja i nečovječnog i ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja (CPT) u pogledu ostvarivanja ovog strateškog cilja. Na osnovu realizovanih strateških aktivnosti značajno je unaprijeđena komunikacija i saradnja o prijavljivanju svih događaja nadležnom državnom tužilaštvu, kao i u odnosu na uspostavljeni nadzor preko ovlašćenih službenih lica od strane Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava.

2. Izgradnja institucionalnih kapaciteta Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija i potreba za preduzimanjem mjera tretmana i resocijalizacije za osuđeničke – ključna dostignuća realizacije strateškog cilja su u pogledu uvođenja posebnih zvanja za službenike Uprave za izvršenje krivičnih sankcija, a time i posebnih koeficijenata za obračun njihove zarade koji održavaju težinu i odgovornost posla koji obavljaju. Značajan napredak je ostvaren na infrastrukturnim poboljšanjima uslova rada službenika, ali i objekata u kojima se izvršavaju kazna zatvora i mjera pritvora. Za istaći je i saradnja sa domaćim i međunarodnim nevladinim organizacijama u pogledu unapređenja radnog tretmana zatvorenika, kao i unapređenje zdravstvene zaštite u smislu što bolje dostupnosti licima lišenim slobode. Značajan napredak je postignut i u pogledu izrade tehničke dokumentacije za četiri nova objekta u okviru kompleksa UIKS-a (Specijalna zdravstvena ustanova, Prijavnica, Multifunkcionalni objekat i Otvoreni zatvor) čija izgradnja će se finansirati iz IPA srdstava EU, kao i na stvaranju uslova za početak realizacije tehničke pomoći u okviru WBIF za izgradnju novog zatvora za sjevernu regiju u Mojkovcu.

3. Jačanje institucionalnih kapaciteta Direkcije za uslovnu slobodu u cilju nadzora osuđenih lica kojima su izrečene alternativne sankcije i mjere – na realizaciji ovog strateškog cilja značajno postignuće je povećanje broja službenika i sve veća primjenjivost alternativnih sankcija, kao i stvaranje zakonskog osnova da se od Direkcije za uslovnu slobodu može zatražiti i izvještaj o procjeni rizika za određeno lice i u toku krivičnog postupka, što je međunarodni standard u probacionom radu.

4. Jačanje kampanje za podizanje svijesti kod stručnog i javnog mnjenja o izvršenju krivičnih sankcija – značajno dostignuće postignuto je u okviru projekta „Od kazne do reintegracije“, finansiran od strane Ministarstva pravde, i u saradnji sa NVO Centar za građansko obrazovanje je pripremljen Komunikacioni plan u pogledu bolje promocije i vidljivosti sistema izvršenja krivičnih sankcija, posebno u pogledu alternativnih sankcija.

4. JAVNI KONKURSI ZA FINANSIRANJE PROJEKATA I PROGRAMA NVO - DOPRINOS OSTVARENJU STRATEŠKIH CILJEVA IZ SEKTORSKE NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

4.1. Navesti javne konkurse koji se predlažu za objavljivanje u 2021. godini u cilju doprinosa ostvarenju strateških ciljeva iz sektorske nadležnosti (iz tačke 3.1.), uz prijedlog potrebnih iznosa. Ukoliko postoji mogućnost preklapanja s javnim konkursima iz nacionalnih, sredstava EU ili drugih vanjskih fondova iz nadležnosti neke druge institucije, navesti s kojim organom je potrebno koordinirati oblasti finansiranja.

Naziv javnog konkursa	Iznos	Drugi donatori s kojima je potrebno koordinirati oblasti finansiranja
“Reintegracijom do (društvene) zajednice”	50.000 €	

4.2. Navesti ko su predviđeni glavni korisnici projekata i programa koji će se finansirati putem javnog konkursa. Ukratko navesti glavna obilježja svake grupe korisnika, njihov broj i njihove potrebe na koje projekti i programi treba da odgovore u 2021. godini.

Opis glavnih grupa korisnika, njihov broj i potrebe
<p>Širok je dijapazon korisnika koji će imati benefite od realizacije projekata nevladinih organizacija. Sektorskom analizom prepoznate su sljedeće grupe korisnika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primarni korisnici su lica lišena slobode, imajući u vidu da je svrha predloženih projekata/programa dalje unaprjeđenje ljudskih prava u ovom sektoru - min.100 korisnika; 2. Korisnici su i zaposleni u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija, sa fokusom na osoblje u organizacionim jedinicama koje se bave tretmanom i radom zatvorenika - 10 službenika; 3. Značajni korisnici su i predstavnici Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava - Direkcije za uslovnu slobodu - 5 službenika; 4. Korisnici su i druge institucije (Centri za socijalni rad, Zavod za zapošljavanje i dr.) uključene u realizaciju pružanja postpenalne podrške.

U konačnom, rezultati projekata i programa u ovoj oblasti doprinose daljem kreiranju politika u ovoj oblasti, što je u primarnoj nadležnosti Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava, kao i relevantnim institucijama u ovom sistemu, akademskoj zajednici i sl.

4.3. Navesti očekivani ukupni broj ugovorenih projekata, odnosno ugovora koji se planira zaključiti s nevladinim organizacijama na osnovu javnog konkursa.

Očekivani broj projekata koji se planira financirati / broj ugovora koje se planira zaključiti s NVO	
“Reintegracijom do (društvene) zajednice”	8

4.4. Navesti najviši i najniži iznosi finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu pojedinačnog javnog konkursa navedenog u tački 4.1.

Naziv javnog konkursa:	
Najniži iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 5.000 €	Najviši iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 10.000 €

NAPOMENA: članom 32Ž stav 4 Zakona o NVO, propisano je: **“Ukupan iznos sredstava koja se na osnovu javnog konkursa mogu dodijeliti nevladinoj organizaciji za finansiranje projekta, odnosno programa, ne može preći 20% od ukupno opredijeljenih sredstava koja se raspodjeljuju na osnovu tog konkursa.”**

5. KONSULTACIJE SA ZAINTERESOVANIM NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

5.1. Navesti na koji način je u skladu sa važećim propisima obavljen proces konsultovanja NVO u procesu pripreme sektorske analize.

Metoda konsultacija (npr. web, email, konsultativni sastanak, itd.)	Datumi sprovedenih konsultacija	Naziv NVO koje su učestvovalе u konsultacijama

6. KAPACITETI ZA SPROVOĐENJE JAVNOG KONKURSA

6.1. Navesti broj službenika/ica i spoljnih saradnika koji će biti zaduženi za sprovođenje javnog konkursa i praćenje realizacije finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija (uključujući najmanje jednu terensku posjetu, prilikom koje će se provjeravati izvršavanje ugovornih obaveza, namjensko trošenje sredstava, te postizanje rezultata planiranih javnim konkursom i odobrenim projektom/programom).

Naziv javnog konkursa	Broj službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija	Imena službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija
“Reintegracijom do (društvene) zajednice”	3	Službenici zaduženi za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija će biti određeni rješenjem o formiranju Komisije za raspodjelu sredstava nevladinim organizacijama.

Ovjera ministra:

_____	_____	_____
Ime i prezime	M.P.	Potpis